

Wojciech Kubiś
Krzysztof Ochman
Krzysztof Ochman
29.11.2021
kt kt.

na sesję Rady Miasta 755/21

Projekt

z dnia 18 listopada 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA OŚWIĘCIM**

z dnia 2021 r.

w sprawie uchwalenia "Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie miasta Oświęcim na rok 2022"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 poz. 1372 z późn.zm), art 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 poz. 1119 z późn. zm.) oraz art 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 poz. 2050 z późn. zm.) - Rada Miasta Oświęcim postanawia:

§ 1. Uchwalić „Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie miasta Oświęcim na rok 2022” jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Oświęcim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 roku.

Opracował:

Naczelnik Wydziału
Spraw Obywatelskich

mgr Katarzyna Tarłowska

Zatwierdzam
(data, dzień, miesiąc, rok, podpis Prezydenta)

Sprawdzono pod względem prawnym:

Sprawdzono
pod względem prawnym

18.11.2021 r.

Dawid Łach

Przekazano do Rady Miasta w dniu 29.11.21
Poz. centralnego rejestru projektu
Rady Miasta 4.11.21
(podpis pracownika Wydz. OK)

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA TERENIE MIASTA OŚWIECIM NA ROK 2022

Rozdział 1.

I. Cel Programu

Cele Programu:

1. Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Oświęcimia.
2. Podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych.
3. Prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Program uwzględni cele operacyjne dotyczące profilaktyki uzależnień ujęte w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 oraz stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Oświęcim na lata 2021-2026 (cel strategiczny 2. Praca na rzecz osób i rodzin – przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie, reintegracja społeczna).

II. Wprowadzenie

Sposoby realizacji zadań ujętych w Programie dostosowane są do lokalnych potrzeb i możliwości prowadzenia działań na podstawie posiadanych zasobów instytucjonalnych i osobowych.

Niniejszy Program jest kontynuacją i rozwinięciem sprawdzonych działań podejmowanych w latach poprzednich w zakresie profilaktyki uniwersalnej (ukierunkowana na całe populacje), profilaktyki selektywnej (ukierunkowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka), profilaktyki wskazującej (ukierunkowanej na jednostki lub grupy wysokiego ryzyka).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami na terenie Oświęcimia podjęte zostały: uchwała nr XXXVI/610/21 Rady Miasta Oświęcim z dnia 25 sierpnia 2021 r.

w sprawie zasad usytuowania na terenie miasta Oświęcim miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz uchwała nr LII/1018/18 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta Oświęcim.

Zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określają warunki rozmieszczenia punktów w terenie z zachowaniem odpowiedniej odległości od miejsc chronionych. Punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży nie mogą być zlokalizowane w odległości mniejszej niż 30 metrów od następujących obiektów chronionych: szkół podstawowych, liceów, techników, szkół branżowych I i II stopnia, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych.

Wg stanu na dzień 31.12.2020 r. Miasto Oświęcim liczyło 35 684 mieszkańców, w tym 16 645 mężczyzn, 19 039 kobiet. Na terenie miasta Oświęcim w 2020 roku były 133 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, oznacza to, że jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadł na 268 mieszkańców.

III. Diagnoza problemów społecznych, uzależnień i przemocy na terenie miasta Oświęcim

Dane pochodzą z przeprowadzonej w 2019 roku „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych” na terenie miasta Oświęcim oraz informacji uzyskanych od instytucji.

Rynek alkoholowy

	2016	2017	2018	2019	2020
Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych ogółem:	141	140	140	137	133
ilość zezwoleń - poza miejscem sprzedaży:					
* do 4,5%	84	80	79	78	80
* od 4,5% do 18%	78	76	75	77	80
* powyżej 18%	80	76	75	75	79
ilość zezwoleń - w miejscu sprzedaży:					
* do 4,5%	49	47	57	55	45
* od 4,5% do 18%	34	35	42	42	37
* powyżej 18%	34	35	40	38	32

Dane związane z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu

	2016	2017	2018	2019	2020

Liczba rodzin ogółem	1810	1586	1689	1254	972
Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	90	79	56	89	87

Powody przyznawania pomocy społecznej – liczba rodzin

	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	3813	2317	2262	2832	2257
niepełnosprawność	576	367	430	547	429
bezrobocie	393	317	289	373	359
osoby dotknięte klęską	0	0	0	2	0
ubóstwo	761	669	635	620	528
Bezradności opiekuńczo-wychowawcza	978	369	289	330	244
Osoby dotknięte długotrwałą chorobą	837	363	473	874	613
alkoholizm	87	79	56	86	84
inne	181	153	90	-	-

Dane z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu

	2016	2107	2018	2019	2020
Posiedzenia Komisji ogółem, w tym:	37	36	37	38	40
Ogólne posiedzenia Komisji	31	32	33	32	36
Posiedzenia, na których rozmawiano z osobami wzywanyymi	27	30	30	32	26
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	36	30	26	23	0
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży ogółem, w tym:	40	66	47	33	36
* postanowienia negatywne	0	0	0	0	0
Wnioski o leczenie odwykowe	90	80	81	103	59
Prowadzono łącznie spraw	130	124	126	143	111
Zlecenia przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	26	33	29	44	29
Wnioski do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	42	55	52	61	43

Dane z Poradni Odwykowej w Oświęcimiu

	2016	2017	2018	2019	2020
Osoby zarejestrowane uzależnione	249	179	144	115	147

	66 -kobiet 183 - mężczyzn	41 - kobiet 138 - mężczyzn	43 - kobiety 101 - mężczyzn	33 - kobiety 82 - mężczyzn	32 - kobiety 115 - mężczyzn
Osoby systematycznie korzystające z terapii dla uzależnionych	197 50 – kobiet 147 - mężczyzn	142 36 - kobiet 106 - mężczyzn	121 36 - kobiet 85 - mężczyzn	98 27 - kobiet 71 - mężczyzn	103 17 - kobiet 86 - mężczyzn
Osoby zarejestrowane współuzależnione	24 24 kobiety	21 21 kobiety	14 14 - kobiet 0 - mężczyzn	11 8 - kobiet 3 - mężczyzn	17 16 - kobiet 1 - mężczyzna
Osoby systematycznie korzystające z terapii dla współuzależnionych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	15 14 - kobiet 1 - mężczyzna

Dane z Komendy Powiatowej Policji w Oświęcimiu

Przestępstwa/wykroczenia popełnione pod wpływem środków odurzających					
	2016	2017	2018	2019	2020
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	48	42	55	65	50
Prowadzenie pojazdów po drodze publicznej po użyciu alkoholu	105	86	61	40	10
Zakłócanie porządku publicznego	243	277	120	548 wykroczeń, w tym nałożono 116 mandatów karnych	608 wykroczeń, w tym nałożono 186 mandatów karnych
Podjęmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	2	3	6	3	2
Liczba wypadków pod wpływem alkoholu	2	0	0	0	1
Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	254	211	153	325	304
Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia (podjęto czynności służbowe na terenie działania KPP w Oświęcimiu)	5	11	22	257	10

Dane ze Straży Miejskiej w Oświęcimiu

Z uzyskanych informacji, wynika że do Straży Miejskiej w Oświęcimiu 2020 roku wpłynęło 182 (868 w 2019 r.) zgłoszeń dotyczących zakłócania spokoju i porządku publicznego. Straż Miejska podjęła 247 (421 w 2019 r.) interwencji w związku ze zgłoszeniami odnośnie osób, będących pod wpływem alkoholu lub spożywających alkohol w miejscu publicznym.

Dane z Zespołu Opieki Zdrowotnej w Oświęcimiu oraz z Sądu Rejonowego w Oświęcimiu.

Z informacji uzyskanych z Zespołu Opieki Zdrowotnej w Oświęcimiu wynika, że w 2020 roku z powodu zatrucia narkotykami hospitalizowano 1 mężczyznę w wieku 16 lat, (2019 roku 3 mężczyzn w wieku 15, 25, 28 lat). W 2020 roku udzielono pomocy medycznej 36 osobom w tym: 5 kobietom i 30 mężczyznom i 1 nieletniemu w związku z zatruciami środkami odurzającymi. Nie odnotowano zgonu związanego z zatruciem narkotykami i alkoholem. Z powodu nadużywania alkoholu hospitalizowano 1 osobę – nieletniego w wieku 16 lat (w 2019 r. 57 osób z czego: 14 kobiet (w tym 7 nieletnich), 43 mężczyzn (w tym 3 nieletnich).

Z informacji uzyskanej z Sądu Rejonowego w Oświęcimiu wynika, że za przestępstwa związane z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w 2020 roku zostały skazane 73 osoby (77 w 2019 r.) Za przestępstwa związane z naruszeniem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w 2020 roku została skazana jedna osoba. Ponadto, w 2020 r. w związku z nadużywaniem środków odurzających na leczenie w ośrodku leczniczym dla narkomanów nie skierowano żadnej osoby (w 2019 r. 4 osoby). Z powodu nadużywania alkoholu zostało zobowiązanych do podjęcia przymusowego leczenia odwykowego 26 osób (w 2019 r. 3 osoby).

Ilość osób nietrzeźwych odwiezionych do wytrzeźwienia:				
	2016	2017	2018	2019
Ośrodek Profilaktyki Uzależnienia od Alkoholu i Pobytu Osób Nietrzeźwych w Jaworznie	496 (w tym 457 mężczyzn, 39 kobiet)	254 (w tym 226 mężczyzn, 28 kobiet)	-	-
Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej			271 (w tym 250 mężczyzn, 21 kobiet)	340 (w tym 317 mężczyzn, 23 kobiety)
Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową – dane z Komendy Powiatowej Policji w Oświęcimiu (dane dot. lat 2016-2018 z diagnozy dot. całego powiatu oświęcimskiego, dane za 2019 i 2020 z KPP dot. miasta Oświęcim)				
	2016	2017	2018	2019
Liczba interwencji	3732	4320	3479	bd
Dotyczące przemocy w rodzinie	567	801	780	bd
Wdrożone procedury Niebieskiej Karty	26	34	35	45
Liczba ofiar przemocy w rodzinie ogółem, w tym:	27	38	43	51
kobiety	24	31	34	37
				2020
				bd
				bd
				46
				54
				43

mężczyźni	1	4	1	7	3
małoletni i nieletni	2	3	8	7	8
Liczba sprawców przemocy domowej ogółem, w tym:	26	34	35	47	47
kobiety	5	3	5	5	3
mężczyźni	21	31	30	41	44
małoletni i nieletni	0	0	0	1	0
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu ogółem, w tym:	6	9	7	12	14
kobiety	0	0	1	0	0
mężczyźni	6	9	6	12	14
małoletni i nieletni	0	0	0	0	0
Artykuł (207,190,208,209) Kodeksu Karnego kwalifikacja prawna przestępstw (na terenie działania KPP w Oświęcimiu)					
	2016	2017	2018	2019	2020
Znęcanie się nad rodziną	46	37	34	29	24
Groźby karalne	20	22	19	14	13
Rozpijanie małoletniego	1	1	1	0	0
Uchylanie się od płacenia alimentów	50	53	51	48	6

Dane z Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Oświęcimiu

	Liczba formularzy „Niebieskiej Karty”				
	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba wszczętych procedur ogółem, w tym przez:					
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	67	71	40	65	53
Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	46	49	16	28	19
Placówki Służby Zdrowia	1	4	1	3	1
Placówki oświatowe	-	-	1	-	-
Policja	6	2	-	3	1
	14	16	22	31	32

W 2020 roku procedurą „Niebieskich Kart” objęto 79 rodzin (59 w 2019 r.), tj. 254 osoby (195 w 2019 r.), w tym 88 małoletnich (75 w 2019 r.). Członkowie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie pracowali z 79 rodzinami (88 w 2019 r.), w tym z 35 rodzinami których procedurą Niebieskie Karty objęto w latach 2016-2019. Z danych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że w 2020 r. z pomocy Zespołu skorzystało 93 (87 w 2019 r.) osób które doznających przemocy, w tym 62 (46 w 2019 r.) kobiety, 26 (34 w 2019 r.)

małoletnich dzieci oraz 5 (7 w 2019 r.) mężczyzn. Natomiast 79 (65 w 2019 r.) osób to sprawcy przemocy, w tym 70 (55 w 2019 r.) mężczyźni i 9 (10 w 2019 r.) kobiet.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu prowadzi Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie, z którego usług skorzystało w 2020 roku:

- 21 rodzin (85 w 2019 r.),
- udzielono 31 porad (68 w 2019 r.),
- udzielono 37 (186 w 2019 r.) konsultacji dla rodzin z problemem alkoholowym.

Podsumowanie „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych” przeprowadzonej w 2019 r. na terenie Miasta Oświęcim - problemy wskazane przez mieszkańców Oświęcimia.

1. Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców miasta Oświęcim.

- a) Za najważniejsze problemy w środowisku lokalnym mieszkańcy uznali zanieczyszczenie powietrza oraz krajobrazu. Dlatego warto wspierać akcje promujące rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej ograniczania emisji zanieczyszczeń.
- b) Jako przyczyny bezrobocia mieszkańcy podają przede wszystkim niską przedsiębiorczość osób poszukujących pracy (19%) oraz nieatrakcyjne stawki płacy minimalnej (14%). Mieszkańcy mają duże poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia.
- c) Częstotliwość spożywania alkoholu dla większości mieszkańców można uznać za okazjonalną, ilości spożywanego alkoholu są niewielkie (1-2 lub 2-3 porcje – łącznie 56%). Jako powód spożywania alkoholu ankietowani wskazują towarzystwo oraz uroczystości. Mieszkańcy nie uważają, że alkohol jest dobrym rozwiązaniem problemów (94%) oraz że kobiety w ciąży mogą pić bezpiecznie niewielkie ilości alkoholu. Także 95% badanych mieszkańców nie zgadza się z tym, aby prowadzić samochód po spożyciu nawet niewielkich ilości alkoholu.
- d) Dorośli mieszkańcy miasta pozwalają spożywać alkohol swoim dzieciom podczas rodzinnych spotkań rzadko (39%) oraz bardzo rzadko (24%). W przypadku gdyby wiedzieli, że ich dziecko pije alkohol deklarują, że porozmawialiby z nim i starali się pomóc.
- e) Badani respondenci na terenie miasta oceniają swój poziom wiedzy na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych jako: średni (56%) oraz niski (32%) dlatego warto skutecznie akcje informacyjne mające na celu podniesienie świadomości mieszkańców w tym zakresie.

f) Problem narkotyków w mieście Oświęcim jest zauważalny. 40% respondentów zna przynajmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze. Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazła się marihuana i haszysz. 32% respondentów zna osoby, które przyjmują te substancje. Warto zaznaczyć, iż w społeczeństwie istnieje przekonanie o nikłej szkodliwości marihuany. Kolejne, co do popularności okazały się dopalacze (4%).

Badania wykazały, że dopalacze są szczególnie niebezpieczne ze względu na brak wiedzy na temat konsekwencji ich przyjmowania oraz bardzo łatwą dostępność. Dorośli mieszkańcy miasta uważają, że za edukację w zakresie negatywnych zjawisk przyjmowania środków odurzających przez dzieci i młodzież odpowiadają rodzice oraz szkoła.

g) Odpowiedzi mieszkańców pozwalają sądzić, że większość badanych nie przejawia postaw wychowawczych, które są charakterystyczne dla tradycyjnego tj. konserwatywnego wychowania, w którym elementem wychowania jest przemoc. Aczkolwiek jako jeden z głównych powodów agresji wobec członków rodziny ankietowani podali brak posłuszeństwa dzieci (96%). Łącznie 89% respondentów zdecydowanie lub raczej nie zgodziło się z tym, że rodzice powinni budzić w dziecku strach.

h) Wyniki w kontekście doświadczanej przemocy w rodzinie są niepokojące, ponieważ wskazują na rozpowszechnienie tego zjawiska w badanej społeczności: 57% respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, a 21% podejrzewa że tak się dzieje. Aż 59% deklaruje, że takie zdarzenia są częste. Respondenci uważają, że zaostrożenie kar dla sprawców pomogłoby zapobiec przemocy w rodzinie (92%).

i) Mieszkańcy nie są skłonni myśleć schematycznie o czym świadczy brak zgody na takie twierdzenia jak: „przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary”.

2. Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży

a) Wraz z wiekiem badanych uczniów wzrasta odsetek młodych eksperymentujących z alkoholem, papierosami oraz substancjami psychoaktywnymi. Najbardziej rozpowszechnione wśród badanych uczniów jest spożywanie napojów alkoholowych oraz palenie papierosów.

- b) Wśród młodych ludzi panuje przekonanie, że alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wodce. Należy zwrócić uwagę, że spora część najstarszych uczniów uważa, że palenie jest modne w ich szkole, picie alkoholu pomaga się wyluzować i zapomnieć o smutkach, a także że jest to normalne w ich wieku.
- c) W grupie badanej młodzieży z klas ponadpodstawowych problem stanowić może eksperymentowanie z używkami oraz substancjami psychoaktywnymi. Rozpowszechnianie zjawiska picia alkoholu, palenia papierosów oraz zażywania dopalaczy wśród badanych młodych mieszkańców miasta jest co prawda na dużo niższym poziomie w porównaniu do wyników badań ogólnopolskich ESPAD, jednak nadal jest niepokojąco wysoki. Jako powód sięgania po substancje psychoaktywne młodzi ludzie wskazują ciekawość i relaks. Wskazuje to na skutecznie działań profilaktycznych prowadzonych w mieście wśród młodzieży oraz zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych opierających się na aktywności fizycznej i artystycznej.
- d) Pomimo popularności eksperymentowania z używkami, anketowani uczniowie znacznie częściej niż ich koledzy z terenu Polski znają i przewidują zdrowotne konsekwencje spożywania alkoholu.
- e) Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież często wskazują na picie w towarzystwie rodziny lub podczas spotkań ze znajomymi, co wskazuje na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby.
- f) Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się 24% uczniów klas SP 7-8 oraz 61% najstarszych uczniów. Jednakże porównując odpowiedzi młodzieży w ramach ESPAD znacznie rzadziej niż ich rówieśnicy, którzy wzięli udział w badaniu ogólnopolskim sięgają po papierosy i e-papierosy.
- g) Jednocześnie niepokojąca jest opinia młodych ludzi dotycząca łatwego dostępu dzieci i młodzieży do alkoholu i papierosów. Najstarsi uczniowie przyznają, że jest to łatwe i raczej łatwe w 61% w przypadku alkoholu i 66% w przypadku papierosów. Ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku ludzi dorosłych.

h) Młodzi ludzie spotykają się w środowisku szkolnym z przypadkami agresji oraz przemocy, najczęściej psychicznej. Niepokojącym jest, iż część uczniów zadeklarowała, że jest ofiarą przemocy fizycznej ze strony innych uczniów bardzo często (SP 7-8 - 4%; ponadsp - 5%). Zarówno uczniowie młodszy, jak i starsi przyznali, że doświadczali przemocy w rodzinie: SP 4-6 - 5%; SP 7-8 - 10-17%; ponadsp - 17 %.

i) Badania wykazały, że większość uczniów spędza przed komputerem od 2 do 3 godzin dziennie, jednakże część uczniów spędza przed komputerem więcej, niż 5 godzin dziennie. Młodzi ludzie spotkali się również z wymienionymi w badaniu formami przemocy w przestrzeni internetowej. Wyniki badań pokazują, że zachodzi potrzeba prowadzenia edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z internetu: wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych.

j) 38% uczniów szkół ponadpodstawowych miało kontakt z grami na automatach oraz grami internetowymi, w których można wygrać pieniądze.

Badania wykazały, że większość młodych ludzi wiedzę na temat seksu czerpie z internetu lub od znajomych. Tylko 9% wskazało, że wiedzę na ten temat zdobyło podczas lekcji do wychowania w rodzinie a 6% rodziców.

3. Pozytywne tendencje w dynamice problemów społecznych

a) Większość młodych ludzi oceniła swoje relacje z rodzicami, jako pozytywne, co wskazuje na korzystną atmosferę wychowawczą i przyjazne środowisko domowe panujące w rodzinach.

b) Zdecydowana większość uczniów, niezależnie od wieku, ma świadomość konsekwencji przyjmowania substancji psychoaktywnych oraz nie podziela poglądu, że branie z umiarem nie uzależnia.

4. Wnioski dotyczące badań punktów sprzedaży alkoholu

a) Wśród ankietowanych pracowników punktów sprzedaży większość, bo 87% badanych sprzeciwia się sprzedawaniu napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim a w przypadku wątpliwości, co do wieku kupującego 90% sprzedawców sprawdza dokument potwierdzający pełnoletniość.

Wyniki badań świadczą o tym, że sprzedawcy odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.

b) Badania wykazały, że próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie wydają się być częstym zjawiskiem, ponieważ 37% deklaruje, że zdarza się im to kilka razy w tygodniu a 27% kilka razy w miesiącu. Większość badanych sprzedawców nie sprzedaje alkoholu osobom niepełnoletnim i dobrze radzi sobie w sytuacji odmowy ich sprzedaży.

c) Wg badanych sprzedawców, osoby spożywające alkohol stanowią dla nich umiarkowane zagrożenie. Osoby spożywające alkohol są uznawane za umiarkowane zagrożenie, a na terenie punktów sprzedaży czasami zdarzają się nieprzyjemne zajścia związane z piciem napojów alkoholowych. W 23% badanych punktów sprzedaży doszło do takiego zdarzenia.

Rozdział 2.

Zadania programu

Zadania programu			Opis zadania/realizator	Cel/wskaźniki realizacji celu
1.	Zwalczanie narkomanii			
1.1	Prowadzenie profilaktycznej informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.		Organizacja programów edukacyjno - profilaktycznych, szkoleń, kampanii, itp. dotyczących profilaktyki uzależnień, skierowanych m.in. do uczniów, osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną oraz rodziców i pracowników różnych grup zawodowych. Zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień, nagród.	Objęcie działaniami profilaktycznymi mieszkańców Oświęcimia, w szczególności dzieci i młodzieży. - liczba zrealizowanych programów profilaktycznych w tym rekomendowanych oraz liczba dzieci i młodzieży oraz dorosłych w nich uczestniczących. - liczba mieszkańców miasta, którzy zostali objęci edukacją w zakresie profilaktyki uzależnień.
2	Przeciwdziałanie alkoholizmowi			
2.1	Integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.		Podjęcie działań w ramach zadania „Integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu, dotkniętych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz prowadzeniem Domu Socjalnego, w tym	Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, zamieszkałym na terenie miasta Oświęcim. - liczba programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem, bezrobociem oraz liczba osób nimi objętych,

		mieszkań chronionych treningowych”.		<ul style="list-style-type: none"> - liczba opracowanych i zrealizowanych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności oraz liczba osób nimi objętych. - liczba osób, które wyszły z bezdomności, - liczba osób, które znalazły zatrudnienie.
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu		
2.2	Przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu.		<p>Podjęmowanie działań w ramach zadania: „Prowadzenie Schroniska dla osób bezdomnych, integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu, dotkniętych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i zagrożonych wykluczeniem społecznym”.</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu</p>	<p>Pomoc bezdomnym mężczyznom z terenu miasta Oświęcim, uzależnionym od alkoholu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba mężczyzn objętych pomocą, - liczba mężczyzn, którzy podjęli leczenie odwykowe.
2.3	<p>Prowadzenie profilaktycznej i edukacyjnej działalności w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.</p>	<p>Profilaktyka uniwersalna – ukierunkowana na całe populacje w celu ograniczenia negatywnych konsekwencji zachowań ryzykownych, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prowadzenie w szkołach zajęć socjoterapeutycznych, programów profilaktycznych, warsztatów dotyczących problematyki uzależnień i przeciwdziałania agresji skierowanych do uczniów, nauczycieli i rodziców oraz prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-wychowawcze, 2) dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo - wychowawczych socjoterapeutycznych oraz z rodzin znajdujących się w kryzysie, 3) promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez: <ol style="list-style-type: none"> a) organizację dla dzieci w czasie wakacji pólkolonii, b) prowadzenie sportowych zajęć pozaszkolnych SKS, c) poprawę funkcjonowania bazy sportowo-rekreacyjnej do prowadzenia zajęć sks (remonty, 	<p>Objęcie działaniami profilaktycznymi mieszkańców Oświęcimia, w szczególności dzieci i młodzieży.</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej, - liczba dzieci uczestniczących w pozaszkolnych zajęciach socjoterapeutycznych, w zajęciach sks, w pólkoloniach oraz objętych dożywianiem, - liczba dorosłych mieszkańców miasta Oświęcim objętych edukacją w zakresie profilaktyki uzależnień, - liczba nieletnich mieszkańców miasta Oświęcim objętych edukacją w zakresie profilaktyki uzależnień, 	

<p>zakup sprzętu sportowego), d) organizację w czasie wakacji zajęć dla dzieci i młodzieży przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Oświęcimiu oraz Oświęcimskie Centrum Kultury w Oświęcimiu, 4) prowadzenie wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców miasta działań profilaktycznych z zakresu m.in. przeciwdziałania szeroko rozumianym uzależnieniom, przemocy, agresji a także rozwijania umiejętności wychowawczych rodziców oraz zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych, nagród. 5) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień oraz urzędzeń do badania stanu trzeźwości, z przeznaczeniem dla Komendy Powiatowej Policji w Oświęcimiu.</p> <p>Szkoły Podstawowe w Oświęcimiu Wydział Spraw Obywatelskich Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu</p>	<p>- liczba przeszkolonych osób w zakresie profilaktyki uzależnień, - liczba przeprowadzonych działań, - liczba dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną oraz Oświęcimskie Centrum Kultury w Oświęcimiu.</p> <p>- wyniki kontroli badania stanu trzeźwości prowadzonych przez KPP</p>
---	--

2.4	<p>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.</p>	<p>1) działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, - kierowanie osób nadużywających alkoholu - zgłoszonych do Komisji - na badanie do lekarzy biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, - kierowanie do Sądu Rejonowego w Oświęcimiu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, - opiniowanie wniosków dotyczących wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, - współpraca z instytucjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem przemocy. - szkolenia w obszarze profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy, - utrzymywanie biura MKRPA (wyposażenie i remonty). <p>2) pomoc rodzinom doznającym przemocy poprzez wsparcie finansowe działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu.</p> <p>Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu</p>	<p>Zmotywowanie jak największej ilości osób do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba wniosków do MKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe, - liczba osób, które podjęły dobrowolne leczenie, - liczba wniosków do Sądu Rejonowego o objęcie przymusowym leczeniem odwykowym osoby, które dobrowolnie nie podjęły terapii odwykowej.
2.5	<p>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, poprzez wspieranie działań mających na celu:</p>	<p>Pomoc osobom dotkniętym przemocą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba mieszkańców miasta Oświęcim korzystających w pomocy Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu, - liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. <p>Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do różnorodnych bezpłatnych form spędzania czasu wolnego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba placówek wsparcia dziennego, 	

	<p>- wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi w placówkach wsparcia dziennego,</p> <p>- wspomaganie procesu powrotu do zdrowia osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.</p>	<p>- wspomagających proces powrotu do zdrowia osób uzależnionych</p> <p>Organizacje pozarządowe</p>	<p>- liczba dzieci objętych pomocą.</p> <p>Zapewnienie różnych form działań pomocowych, poza terapią, osobom uzależnionym i ich rodzinom.</p> <p>- liczba osób, rodzin objętych pomocą.</p>
2.6	Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.	<p>1) Przeprowadzanie na terenie miasta Oświęcim kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży na podstawie art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.</p> <p>Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu Straż Miejska w Oświęcimiu</p>	<p>Prowadzenie kontroli w celu ograniczenia sprzedaży nieletnim, nietrzeźwym alkoholu oraz w celu przestrzegania przepisów prawa przez sprzedawców alkoholu.</p> <p>- liczba przeprowadzonych kontroli, - liczba stwierdzonych naruszeń.</p>

Rozdział 3.

I. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu:

Na podstawie art. 4¹ ust.5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi rada gminy określa zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wynagrodzenia członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu ustala się w łącznej kwocie 34 000 zł., z czego:

- za udział w posiedzeniach otrzymują: przewodniczący – 80 zł. (brutto) za 1 godzinę, sekretarz – 75 zł. (brutto) za 1 godzinę, członkowie – 70 zł. (brutto) za 1 godzinę,

- za kontrolę w punktach sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stawkę w wysokości 60 zł. brutto za 1 godzinę.

II. Monitorowanie efektywności działań podejmowanych w ramach programu

Monitorowanie Programu oznacza systematyczną analizę i interpretację zebranych danych, w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu. Dane determinują podejmowanie decyzji dotyczących rozszerzenia bądź ograniczenia prowadzonych działań programowych przy projektowaniu Programu w kolejnych latach. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie miasta polega w szczególności na:

- przeprowadzeniu cyklicznych (co 3-4 lata) społecznych badań na temat skali uzależnień na terenie miasta Oświęcim,
 - ewaluacji realizowanych programów z realizacji
 - analizie sprawozdań z realizacji zadań.
- Monitoring prowadzi się na podstawie wskaźników oraz zawartych umów.

III. Realizatorzy programu

Urząd Miasta Oświęcim we współpracy z:

- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Oświęcimiu,
- Strażą Miejską w Oświęcimiu,
- Poradnią Odwykową w Oświęcimiu,
- Komendą Powiatową Policji w Oświęcimiu,
- Sądem Rejonowym w Oświęcimiu,
- Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu,
- Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Oświęcimiu,

- organizacjami pozarządowymi.

IV. Koordynacja

Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Oświęcim.

UZASADNIENIE

„Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie miasta Oświęcim na rok 2022” uwzględnia zadania własne gminy wynikające z:

- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki uzależnień ujęte w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 oraz stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Oświęcim na lata 2021-2026 (cel strategiczny 2. Praca na rzecz osób i rodzin – przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie, reintegracja społeczna).

W rozdziale 2 załącznika do projektu uchwały określony został wykaz zadań, które realizowane będą w ramach programu w 2022 roku.

Środki finansowe na realizację programu pochodzić będą z opłat:

- za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - o których mowa w art. 9² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- tj. za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. Podział środków na poszczególne zadania został ujęty w projekcie budżetu miasta na 2022 rok w tabeli „Dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatki budżetu na realizację zadań ujętych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie miasta Oświęcim na rok 2022”.

Opracował:

Naczelnik Wydziału
Spraw Obywatelskich

mgr Katarzyna Tarłowska

